

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Impius Infelix

Texier, Claude

Augustae Vindelicorum [u.a.], 1695

2. Ex motivis, quæ debent excitare istum dolorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45950)

quærit S. Cyprianus? quando aliquem ex amicorum aut cognatorum tuorum numero amisisti, ubique signa inter-næ, quæ te premit, afflictionis relinquis, suspiria fundis, lacrymis omnia replet. *Animam tuam miser perdidisti*, utinam! non simul ipsum Deum, ut ipse agnoscis, confitendo peccatum tuum, & non acriter plangis, & non jugiter ingemiscis? meritò conqueritur hic S. Pater.

Bene, proh dolor! novi, veram insensibilitatis istius causam esse, quòd cæci mortales dolorem concipiant ob jacturam bonorum corporalium & temporalium fortunarum; ordinariè verò non multùm sentiant privationem gratiæ & æternæ felicitatis; *doles damnum pecuniæ, & non doles damnum justitiæ*, ut iis exprobrat D. Augustinus: etiam si aliquâ ob peccatum tristitiâ afficiaris, hæc tamen cõsolùm pertentat, non penetrat, non est in corde, nec ex toto corde tuo. Videamus modò quænam sint istius doloris motiva, circa quæ altera pars discursus occupatur.

II.
Punctum.

Motiva debent esse secundum Scholasticorum dogmata ratio formalis veri doloris. Motivum est supernaturale vel naturale; perfectum aut imperfectum.

Insistendo doctrinæ S. Augustini & ipsorum Philosophorum, tenendum, quòd verax dolor originis suæ fontem derivei ex amore. *Omnis dolor in amore fundatur*. Sicut duæ dantur amoris species, una benevolentis, quæ producit in nobis amorem erga amicum propter amorem ipsius; altera concupiscentis, quæ amorem nostrum in proprium commodum inquirendum detorquet: pari modo sunt duæ doloris species ex dictis duabus amoris speciebus propagatæ. Ex amore amicitis nascitur dolor perfectus, ex amore concupiscentis generatur dolor imperfectus, quem attritionem communiter nominamus, cujus motivum aliud non est nisi timor aliquis. Ex

Ex hac doctrina sequitur in cordibus pœnitentium, mundanorum plerumq; non inveniri timorem Dei verum, nec amorem verum, proinde neq; verum dari dolorem.

Ad discrimen faciendum, num illi compuncti sint timore, aut animati isto amore Divino, quæso, ad mox dicenda reflexionem instituatis puncta.

Primò, timor & amor, generatim loquendo, sunt motiva valde efficacia, quæq; totum mundum excitant.

Secundò, quicumque veraciter magnum metuit malum, libentissimè sustinet minora, quò securus majora effugiat mala.

Tertiò, quò majus malum, quod est timoris objectum, idq; clariùs perspectum, eò major etiam oritur timor, & consequenter in tantum est potentior & efficacior. Idem ferè de amore sentiendum.

Quartò observate, quòd timor, qui debet esse motivum pœnitentiæ, sit donum Dei & virtus infusa respiciens pro suo objecto mala extrema, inferorum rogos, flammâs inextinguibiles, jacturam infiniti boni. Amor pariter, qui in corde pœnitentis operatur, est habitus supernaturalis, est amor præstantissimæ & immensæ bonitatis. Timor itaque iste omnem alium debet excedere timorem, & amor iste transcendere omnem alium amorem: proin necesse est, ut sint efficaces admodum, ut corda nostra determinant ad fugienda mala extrema, ad inquirendum excellentissimum bonum illud.

Mecum considerate nunc, quousque veri pœnitentes abrepti devenerint, postquam hoc timore vel hoc amore fuerint correpti.

In S. Hieronymum oculos vestros deflectite, qui propter timorem judiciorum Dei, prout ipse fatetur angusto

S. Hieron.
Epist. 22.

gusto rupis foramini inclusus latitare voluit, ad agendam inibi pœnitentiam: *Ob gehennæ metum tali me carcere damnaveram.* Erat ille nobili progenitus stemmate, deliciis à juventute enutritus, voluntariè tamen horrendam amplexus est solitudinem istam: *In vasta solitudine constitutus, quæ exusta solis ardoribus horridum monachis præstat habitaculum.* Is, qui priorem ætatem in celebratissimis universi Academiis consumpsit, qui intimam cum summis Ecclesiæ Prælatiis familiaritatem contraxit, cum illustrissimis in orbe personis commercium inicit, brutis animantibus se socium adungere minimè dedignatus: *Scorpionum tantum socius & ferarum:* ipsius habitatio est obscura caverna, rupibus in præcipitium pronis circumcincta; habitum gestat penitus dilaceratum, qui carnem tegere nequit, quin ea solis ardoribus introspectatur exusta: *Horrebant sacco membra deformia, & squalida cutis suum. Æthiopiae carnis obduxerat.* Lachrymarum die noctuq; fluxus ex oculis manabat continuus; *Quotidie lachryma, quotidie gemitus.* Hisce pœnitentiæ rigoribus necdum satiatus, siliçe manus armavit, quò durius suum pectus contunderet. Hic, quem vobis sisto, pœnitens non visionum, somniorum illusionibus seductus vel addictus, non scrupulis aut atræ bili obnoxius, sed timore Dei tactus, justitiæ Divinæ terrore percussus, *ob gehennæ metum* infuete austeritatis vitam auspiciari cœpit; generoso, non infirmo pollebat spiritu, tam acri præditus intellectu, ut vix ulli, quos Ecclesiâ unquam in suo fovit sinu, cedere deberet.

Jam si rescire vultis, quid & quantum amor Dei in corde veri pœnitentis operetur, attendite, quæ historia Evangelica de Magdalena vobis recenset; videte quomodo

modo amor Dei totaliter vincat & gloriosè in triumphum ducat victum amorem mundi & amorem sui ipsius.

Totum hoc supponitur, suntq; experientiæ satis perspectæ, redeamus ad nostros moderni sæculi pœnitentes. Ubi latent in illis omnibus timoris Dei, ubi vestigia deprehendi possunt amoris Divini?

Quâ ratione vultis, ut mihi persuadeam, quòd peccatores isti, qui se millenis lethalibus noxis constrictos esse sentiunt, vero damnationis ducantur timore, qui horrore ac tremore percelluntur, quamprimùm jejunium sibi indici audiunt, aut ob prolixas, seu frequentiores pœnitentiæ loco injunctas preces cum suo confessario disputant? Timor Dei quantumvis meticulosus primâ fronte videri possit, talibus nihilominus tamq; generosis pollet sensibus, ut juxta Divini oraculi effatum nil timeat omnia, quæ Deo non contrariantur, spernar, rideâtque: *Qui timet Dominum, nihil trepidabit.* Eccli. 34. 16. At falsus ille pœnitens omnia metuit, jejunium, eleemosynam, preces per horam protractas; eùm is, qui vero Dei timore tangitur, juxta psaltem generalem habeat voluntatem ac determinatam exequendi ea omnia, quæ Deus præceperit, aut etiam solum consuluerit: *Qui timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis.* Psal. III. Nolum hi pœnitentes quidquam præstare, ex iis, quæ tam salubriter ipsis sunt præscripta pro suorum criminum expiatione: contestantur, deprecantur, si sub reatu culpæ mortalis eò compellantur. Concludite ergo, tales veraci Dei timore nequaquam compunctos, consequenter non attritos, nec legitimè dispositos esse.

Inspiciamus pœnitentes istos, num amore Divino sint præditi? sed quomodo credere possim ejuscemodi sæculi alumnos solennioribus duntaxat festis confitentes,

amore Numinis succensos, cum proprii corporis perpetui maneat idololatræ, murmurent, turbentur animo, quando in vicem satisfactionis imponitur, ut superfluum in vestitu luxum moderentur, aut horas aliquot jocis, lusui, recreationibus alioquin destinatas, tranquillandæ animæ consecrent, cum semper inveniant conquerendi ansam, quod nimis orationibus prægraventur? Amor Dei adeo cor roborat, testatur ardentissimus Divini amoris Doctor S. Augustinus, ut si quis ei persuadere præsumeret, id, quod pro Deo agendum suscepit, difficultatem pati, ruborem potius quam consensum extorqueret: *Amor est, qui difficultatis nomen erubescit.* Amor est, ut ex innumeris patet exemplis, qui triumphavit tyrannos, risit carnifices, vicit omnia.

O amor Dei mei: si in corde sæcularium horum pœnitentium fixisti sedem, prout ipsi de se jactitant; fateri cogor, te penitus immutatum: te non amplius cognoscibilem, à te ipso totaliter degenerasse: vis è fucata fronte mulieris pœnitentis abigere muscam, & hanc vel aliam è sero fistam bestiolum intercipere, eliminare nequis. Sed his transmissis.

Ipsissimam dicamus veritatem: omnes istæ apparentiæ aperte testantur, neque timorem, neque amorem Dei in cordium illorum fundo reperiri, per consequens non attritionem, minus contritionem, veram adesse, sicq; falsam eos pœnitentiam instituisse.

Confiteamur itaque, Deum denuò antiquas possessiones reperere nostris diebus per Jeremiam olim promulgatas: *Attendi, & auscultavi... Nullus est, qui pœnitentiam agat de peccato suo, dicens: quid feci?* Audit Deus omnes eos, qui in hoc pœnitentiæ foro ad pedes judicis
abjecti

Jerom. 8.6.

abjecti explicant peccata sua, sed vix unum animadvertit, qui vero dolore correptus, seipsum examinando inquirat, seriò perpendat & æstimet: *Quid feci?*

Ex iis etiam, qui volunt videri & profitentur se devotionis studiosos, quot recensentur suam instituentes exomologesin per consuetudinem sine præviè concepta, seria pœnitentiæ existimatione; uno verbo, citra verum dolorem indispensabiliter necessarium?

Ad procurandum dolorem legitimum in mundanis, viro vel muliere, quorum fides propemodùm extincta, in homine variis negotiis distento, terrenarum curarum mole oppresso, in persona, cujus genius seu indoles totaliter pœnitentiam averfatur, ingens gratiæ subsidium interveniat, opus est. Ut verò obtineatur istud, studiosè requiri oportet; Quibus mediis? bonorum operum, precum frequentium, jejuniorum, eleemosynarum exercitiis.

Denique ad sui dispositionem aliquod temporis spatium ordinetur & impendatur. At, quia impii hæc & similia agere negligunt, mirum non est, pœnitentiam illorum maledictionis Divinæ anathemati subjacere.

Ex ipsorum malo in tantum proficiamus, ut bonum nostrum promoveamus, sincero & vero dolore sociatam instituendo pœnitentiam; ut non solum Deum placemus iratum, sed ejus consequamur gratiam, simulq; nos disponamus ad recipiendam aliquando gloriam æternam. Amen.

